

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN
BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van steun aan culturele organisaties en kwetsbare kernspelers in het kader van het noodfonds

Samenvatting: Deze nota bevat het ontwerp van besluit tot de toekenning van steun aan culturele organisaties en kwetsbare kernspelers in het kader van het noodfonds cultuur. Het ontwerp van besluit omvat de algemene bepalingen en de procedure voor de steun.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het ontwerp van besluit heeft betrekking tot het beleidsveld cultuur en heeft twee beleidsdoelstellingen.

Een eerste beleidsdoelstelling is om via een bijkomende projectsubsidie een deel van het onevenwicht tussen kosten en inkomsten, veroorzaakt door het verbod op publieke activiteiten, te compenseren. Zo verhoogt de overheid via een bijkomende projectsubsidie de overlevingskansen van die organisaties die zij meerjarig ondersteunt in hun werking.

Deze subsidie wil daarbij organisaties helpen om:

- zich vanuit hun sleutelrol in het culturele veld, die is ontstaan door het feit dat zij een werkingssubsidie ontvangen, te gedragen als een solidaire actor in dat culturele veld en de verplichtingen jegens derden in de professionele waardeketen niet zomaar te schrappen, maar te vervangen door:
 - a) uitstel van activiteiten waar mogelijk;
 - b) het vergoeden voor voorbereidende kosten die zijn gemaakt voor activiteiten die zijn geschrapt of waarvan nog moet bepaald worden of zij zullen kunnen plaats vinden;
 - c) een uitkeren van een annulatievergoeding voor activiteiten die geschrapt zijn uit de planning van de organisatie, ook als het overleg met de professionele derde nog niet leidde tot een ondertekende opdracht of aannemingsovereenkomst;
- te blijven bestaan wanneer het stilvallen van de activiteiten dusdanig is dat de organisatie ondanks bovenstaande maatregelen dreigt niet te kunnen overleven.

Het ontwerp van besluit stelt daarom een werkwijze voor waarbij de focus komt te liggen op de eigen werking van de gesubsidieerde organisatie, en waarin ook aandacht is voor derden in de waardeketen.

Een tweede beleidsdoelstelling is het ondersteunen van de kwetsbare kernschakels in het Vlaamse culturele ecosysteem die niet kunnen genieten van de verschillende federale en/of regionale compensatiemaatregelen, maar niettemin schade hebben geleden door de COVID-19 crisis. Ze vallen momenteel tussen de mazen van het net. Voor hen wordt er een forfaitaire premie van **maximaal** 1.500 euro voorzien om de grootste noden te lenigen. Het ontwerp van besluit zet de verschillende voorwaarden uiteen en licht de procedure toe.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft als rechtsgrond artikel 3, § 2, van het decreet van 19 juni 2020 tot het nemen van dringende maatregelen met betrekking tot de noodfondsen voor cultuur, jeugd, sport, media en de lokale besturen, en met betrekking tot de armoedebestrijding naar aanleiding van de COVID-19-pandemie.

1. Het advies van de SARC

Het advies van de SARC werd verleend op 26 juni 2020. De SARC is tevreden dat de Vlaamse Regering inspanningen levert om tegemoet te komen aan de gevolgen van de coronacrisis en vindt dat de voorgestelde maatregelen voor een groot deel tegemoet komen aan de verzuchtingen binnen de sector.

- De SARC vraagt naar de impact op lange termijn op de sector en welke toekomst de Vlaamse overheid ziet.

Dit noodfonds probeert de korte termijn gevolgen van het verbod op culturele activiteiten enigszins te temperen. Beleidsmatig onderzoek naar lange termijn impact of de ontwikkeling van een toekomstvisie zijn geen onderdeel van dit ontwerp van besluit.

Daarnaast heeft de SARC een aantal punctuele opmerkingen, waarop de volgende reactie wordt gegeven:

- De SARC vraagt naar de bandbreedte van het begrip “derde in de waardeketen”.

Het betreft mensen of organisaties die op professionele wijze actief zijn binnen het beleidsveld zoals vermeld in art. 1, 4°, a). Aldus kunnen zij zowel culturele activiteiten ontwikkelen als ondersteunend werken, op voorwaarde dat de activiteiten rechtstreeks verbonden zijn aan de realisatie van de inhoudelijke missie van de doelgroeporganisatie zoals vermeld in art. 1, 4°, b).

Steun uit het noodfonds is bedoeld om derden te bereiken aan wie doelgroeporganisaties in normale omstandigheden een vergoeding zou betalen. Door (een deel van) die vergoedingen te blijven betalen bij wegvallende prestaties, nemen de doelgroep-organisaties, die vanuit de overheid een grote ondersteuning krijgen via een subsidiegarantie, bijkomend daaraan een solidaire positie in ten aanzien van andere professionals in de eigen sector. De omschrijving heeft tot doel om deze uitgaven aan derden zoveel mogelijk te doen landen bij mensen wiens werk ook rechtstreeks subsidieerbaar zou kunnen zijn:

- Wel: “zwakkere schakels” in het weefsel die onvoldoende beroep kunnen doen op de bestaande maatregelen en die geen werkingssubsidie ontvangen;
- Wel: organisaties/individuen die rechtstreeks bijdragen aan de inhoudelijke doelstellingen van de organisatie die een vergoeding betaalt;
- Wel: inhoudelijke medewerkers en creatieve beroepen;
- Niet: bvb boekhouder, administratief ondersteunend, vrijwilligers, ...

- Niet: andere werkingsgesubsidieerde organisaties die zelf een beroep zouden kunnen doen op deze maatregel

- De SARC informeert naar de keuze voor een vestiging/woonplaats in het Nederlandse taalgebied of het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

De keuze is zowel een principiële als een juridische. Het is niet de bedoeling om een vergoeding toe te kennen voor geannuleerde gastoptredens van buitenlandse derden in de waardenketen, maar net om de derden uit de binnenlandse cultuursector te ondersteunen.

Uiteraard hoeft een organisatie die een overeenkomst wenst te sluiten met een derde organisatie niet de woonplaats van elke individuele werknemer na te gaan, maar enkel rekening te houden met de vestigingsplaats van de betrokken derde organisatie.

- De SARC vraagt om de gehanteerde begrippen zoals “werkingskosten” en “eigen opbrengsten” in de communicatie helder te maken.

De gehanteerde begrippen moeten worden begrepen in de zin van het koninklijk besluit van 29 april 2019 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en het koninklijk besluit van 21 oktober 2018 tot uitvoering van de artikelen III.82 tot en met III.95 van het wetboek van Economisch recht.

- De SARC merkt op dat de financieringsbehoefte uit het ontwerp van besluit geen rekening houdt met de te verwachten financieringsbehoefte tijdens het najaar.

Het doel van het noodfonds is om de effecten van het verbod op culturele activiteiten enigszins te temperen. Daarom wordt van de organisaties gevraagd om de gewijzigde inkomsten- en uitgavenstructuur te schatten tot en met 31 augustus 2020. De heropstart na deze periode valt niet onder dit ontwerp van besluit.

- De SARC vreest dat het sluiten van overeenkomsten met derden foutief zou kunnen geïnterpreteerd worden door organisaties, als zouden zij deze overeenkomsten voorafgaandelijk aan de subsidieaanvraag reeds moeten gesloten hebben.

De tekst van het ontwerp van besluit is daarom aangepast en vermeldt dat de overeenkomst voor de effectieve betaling van een vergoeding moet gesloten zijn.

Alhoewel een individuele overeenkomst uiteraard over beide onderwerpen kan gaan, doelt een vergoeding, vermeld in artikel 3, 1°, a) op het betalen van gemaakte voorbereidende kosten bij een activiteit en doelt een vergoeding, vermeld in artikel 3, 1°, b) op het betalen van een vergoeding voor het annuleren van een activiteit.

- De SARC vraagt naar een concretisering van de typering van de aangevraagde ondersteuning.

Net zoals alle andere items in de opsomming, vermeld in art. 5, vierde lid, vindt deze concretisering plaats in de webtoepassing zelf.

- De SARC vraagt naar de schijnbare herhaling van subsidievoorwaarden in artikel 10 en 13, punten 1° tot en met 6°.

Artikel 10 heeft betrekking op alle aanvragers, artikel 13 betreft alleen de subsidie-ontvangers.

- De SARC veronderstelt dat de expliciete verantwoording enkel over de periode tot 31 augustus 2020 zal gaan.

Artikel 13, 5° van het ontwerp van besluit vermeldt expliciet dat de uitgaven op deze subsidie tot en met 31 december 2020 kunnen verantwoord worden.

- Bijlage 2 van het ontwerp van besluit verwijst ondertussen naar het juiste artikel 16, 2°, a) zoals het wetgevingstechnisch advies had opgemerkt.

- De SARC wijst op een materiële fout in de gebruikte NACEBELcodes.

De bijlage bij het ontwerp van besluit is aangepast.

- De SARC vraagt of er onverenigbaarheid is met lokale ondersteuning.

Het ontwerp van besluit expliciteert dat enkel maatregelen op regionaal en federaal niveau in aanmerking worden genomen. Bijgevolg is lokale ondersteuning verenigbaar met deze maatregel.

De SARC formuleert een aantal algemene aandachtspunten in haar conclusie.

In de marge van dit ontwerp van besluit is een communicatieplanning in ontwikkeling die op een heldere manier de verschillende maatregelen zal toelichten en verhouden tot elkaar. Het Cultuurloket zal een belangrijke rol opnemen in het toeleiden van kwetsbare kernspelers naar het noodfonds. De sectorale steunpunten zullen ook hun rol opnemen inzake de eerstelijnssteun aan de organisaties.

De Vlaamse Regering erkent in het regeerakkoord 2019-2024 het belang van de cultuursector en haar plaats in de Vlaamse samenleving. Zoals alle maatregelen die de Vlaamse Overheid neemt, wil ook dit ontwerp van besluit daar een bijdrage aan leveren.

2. Andere adviezen

Het wetgevingstechnisch advies van het Departement Kanselarij en Bestuur met nummer 2020/232 werd verleend op 24 juni 2020.

Er wordt geen advies gevraagd aan de Raad van State, met toepassing van artikel 3, §1, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. De dringende noodzakelijkheid laat niet toe om te wachten op het advies van de Raad van State binnen een verkorte termijn van 5 dagen. Veel actoren in de culturele sector waren verplicht hun werkzaamheden stop te zetten door de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad. Door het noodfonds voor de culturele sector op te richten wil de Vlaamse Regering aan die actoren de noodzakelijke zuurstof geven. De financiële situatie van veel begunstigden uit het noodfonds is zo ernstig dat de steun heel snel aangevraagd en goedgekeurd moet kunnen worden.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. Steun aan organisaties

Het ontwerp van besluit kadert binnen het geheel aan maatregelen die zijn ingevoerd om de overlevingskans van een organisatie tijdens de periode van verbod op publieke activiteiten te verhogen, onafhankelijk van het beleidsniveau waarop de maatregel is genomen:

- door te verwachten dat organisaties een beroep doen op andere beschikbare steunmaatregelen (tijdelijke werkloosheid wegens overmacht, hinderpremie, betalingsuitstel, overbruggingskrediet, ..., ...) die zowel voor organisaties, werknemers als zelfstandigen bereikbaar zijn;
- zoals de versnelde betaling van het 2e voorschot 2020 en saldo 2019 die korte termijn liquiditeitsproblemen helpt vermijden;
- zoals de garantie dat bij toezicht op de besteding van de subsidie 2020, het stilvallen van activiteiten geen hinderpaal zal vormen bij het definitief verwerven van de subsidie.

Dit ontwerp van besluit is beperkt tot de periode van verbod op publieke activiteiten. Een schatting van de kosten die zullen gepaard gaan met een eventuele heropstart, wordt niet voorzien.

2. Steun aan kwetsbare kernspelers

In de cultuursector zijn er een pak cultuurwerkers actief die verschillende inkomstenstromen via verschillende opdrachtgevers combineren om tot een regulier inkomen te komen. Net omdat die spelers verschillende statuten combineren en dus niet éénvoudig te capteren zijn, worden ze vaak

niet gevat door de vele compenserende coronamaatregelen (federaal en/of regionaal). Deze maatregel wil tegemoet komen aan deze problematiek en een opvangnet bieden aan diegenen die professioneel actief zijn in de cultuursector, maar momenteel tussen de mazen van het net vallen. De minister van cultuur voorziet nu een premie van maximaal 1.500 euro per begunstigde binnen het beleidsveld cultuur om die natuurlijke personen te ondersteunen. Daarvoor is een bedrag van 29.258.000 euro voorzien. De premie van maximaal 1.500 euro wordt aangepast in functie van het aantal aanvragen die aan de voorwaarden voldoen. Bij 22.000 aanvragen bedraagt de premie 1.329,90 euro.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk I: algemene bepalingen

Toelichting bij artikel 1

Dit artikel bevat de definitie van een aantal begrippen.

1° administratie: dit artikelonderdeel heeft geen verdere toelichting.

2° doelgroeporganisatie:

De maatregel wil de werkingsgesubsidieerde organisaties bereiken.

Alle organisaties die een werkingssubsidie ontvangen, zijn op basis van gegevens 2019 meegenomen in de budgetschatting. De schatting toonde een aantal organisaties zonder financieringsbehoefte (waardoor zij niet op de budgetschatting wegen). Dit zijn quasi allen organisaties met een hoge subsidie-afhankelijkheid.

Het is zeer waarschijnlijk dat een doelgroeporganisatie met een hoge subsidie-afhankelijkheid bij een schatting op basis van gegevens 2020 opnieuw in groep 1 (geen financieringsbehoefte) zal worden ingedeeld. Omdat het echter theoretisch mogelijk is dat een dergelijke organisatie toch in groep 2 (geen financieringsbehoefte maar steun aan derden in de waardeketen) of groep 3 (positieve financieringsbehoefte) wordt ingedeeld, is het niet wenselijk bepaalde doelgroeporganisaties uit te sluiten van de mogelijkheid tot het indienen van een aanvraag omwille van hun niet-weging op de budgetschatting. Daarom stelt het ontwerp van besluit om elke organisatie die tot de doelgroep behoort de kans te geven tot het indienen van een aanvraag, los van het wel/niet wegen op de budgetschatting.

Meer bepaald gaat het om de volgende werkingsgesubsidieerde organisaties in 2020 binnen het beleidsveld cultuur op basis van:

- Het Kunstendecreet;
- Het cultureel erfgoeddecreet;
- Het decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk;
- Het Amateurkunstendecreet;
- Het decreet lokaal cultuurbeleid;
- Het decreet op de Bovenlokale Cultuurwerking;
- Het Participatiedecreet;
- Het Memoriaaldecreet;
- Het Decreet gebarentaal (centrum gebarentaal);
- Verzameldecreet (VIAA);
- Programmadecreten;
- Het decreet uitgavenbegroting 2020

3° steunmaatregelen covid-19: dit artikelonderdeel heeft geen verdere toelichting

4° derde in de waardenketen :

Steun uit het noodfonds is ook bedoeld om derden in de waardenketen te bereiken aan wie doelgroeporganisaties in normale omstandigheden een vergoeding zou betalen. Door (een deel van) die vergoedingen te blijven betalen bij wegvallende prestaties, nemen de doelgroeporganisaties, die

vanuit de overheid een grote ondersteuning krijgen via een subsidiegarantie, bijkomend daaraan een solidaire positie in ten aanzien van andere professionals in de eigen sector. De omschrijving heeft tot doel om deze uitgaven aan derden zoveel mogelijk te doen landen bij mensen wiens werk ook rechtstreeks subsidieerbaar zou kunnen zijn. Dergelijke vergoedingen worden zichtbaar gemaakt in de jaarrekening door de post 61 (diensten en diverse goederen) verder op te splitsen, zodat honoraria en forfaitaire vergoedingen aan vrijwilligers kunnen worden uitgesloten en alle andere vergoedingen aan derden voor diensten op zelfstandige basis kunnen worden ingesloten.

Toelichting bij artikel 2

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk II: steun aan organisaties

Toelichting bij artikel 3:

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Toelichting bij artikel 4:

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Toelichting bij artikel 5:

Het ontwerp van besluit hanteert het bestaande afsprakenkader rond digitaal werken. De administratie beheert dossiers via de bestaande digitale systemen, hergebruikt hierbij de reeds bestaande functionaliteiten en zorgt ervoor alle informatie op te vragen die noodzakelijk is om een digitale verwerking van een aanvraag mogelijk te maken op vlak van:

- het identificeren van een aanvraag;
- het bepalen van de ontvankelijkheid;
- het opstellen van een advies en een beslissingsvoorstel;
- het uitvoeren van een beslissing;
- het toezicht houden op de besteding van een subsidie.

Elke doelgroeporganisatie ontvangt een geïndividualiseerd invulsjabloon. De administratie zorgt ervoor dat elke doelgroeporganisatie individueel wordt uitgenodigd tot het indienen van een aanvraag.

De administratie zorgt ervoor dat het resultaat van de doorgevoerde schattingen raadpleegbaar is voor elke individuele aanvrager en dat de doorgevoerde berekeningen controleerbaar zijn voor beslissende instantie en instanties die de formalisering van de beslissing moeten adviseren.

Toelichting bij artikel 6:

Het ontwerp van besluit voorziet een aanvraagperiode van ongeveer 20 werkdagen met een deadline op 31 augustus 2020.

In die aanvraagperiode krijgt een doelgroeporganisatie de kans om informatie die reeds in bezit is van de Vlaamse Gemeenschap na te kijken en te vervolledigen of corrigeren. De administratie legt hiermee de verantwoordelijkheid voor het corrigeren van ingediende resultatenrekeningen 2019 en begrotingen 2020 bij de doelgroeporganisaties.

Een doelgroeporganisatie kan op korte termijn een aanvraag opstellen omdat:

- het opstellen van inhoudelijke toelichting tot het strikte minimum is beperkt. Er is geen voorafgaandelijke inhoudelijke planning nodig bij het uitwerken van de aanvraag;
- het gebruik van steunmaatregelen covid-19 niet vooraf hoeft bewezen te worden. De organisatie kan zich beperken tot verklaringen op eer via daartoe voorziene velden in de webtoepassing. Het ontwerp van besluit verschuift de bewijslast naar de toezichtfase;
- het redelijk is om te veronderstellen dat alle organisaties ondertussen voor zichzelf reeds een aangepaste begroting maakten, zodat ook een beperkte tijdsspanne kan volstaan voor het invullen van een invulsjabloon met boekhoudposten en schattingen van kostenspreiding over de tijd en variabiliteit van kostenposten, beperkt kan blijven.

Toelichting bij artikel 7:

Het ontwerp van besluit beschrijft een korte ontvankelijkheidsperiode van maximaal 5 werkdagen.

De administratie zal nagaan of een aanvraag afkomstig is van een doelgroeporganisatie.

De ontvankelijkheidsbepaling gebeurt verder grotendeels automatisch doordat de webtoepassing:

- laattijdige indiening onmogelijk maakt;
- onvolledige indiening (= het niet invullen van de verplichte velden of het niet opladen van de verplichte bijlage met juiste bestandsnaam) onmogelijk maakt.

Een aanvrager zal een automatische melding krijgen van (niet-)ontvankelijkheid en de motivering.

Toelichting bij artikel 8:

De individuele financieringsbehoefte is een berekening die de voorziene verliezen van een organisatie gedeeltelijk kan compenseren. De beoordelingsmethodiek vertrekt van volgende uitgangspunten:

- Elke organisatie die meent schade te ondervinden omwille van de Covid-19-crisis mag een aanvraag indienen om beroep te doen op de middelen die via het noodfonds beschikbaar zijn.
- De opgestelde beoordelingsmethodiek berekent niet louter het omzetverlies dat geleden wordt ten gevolge van de huidige crisis, maar wel ***de financieringsbehoefte*** van een organisatie om:
 - In 2020 een bedrijfsresultaat te boeken dat nul is, of niet meer verlieslatend dan initieel begroot werd. Het is dus niet de bedoeling om voorziene winst te financieren (toewerken naar nulresultaat), noch om een organisatie een beter financieel resultaat te laten neerzetten dan het verlies dat ze oorspronkelijk zelf begrootten (en waarvan ze dus zelf hebben goedgekeurd dat ze verwachten dat negatieve resultaat aan te kunnen in de meerjarige beleidsperiode waarin ze zich bevinden).
 - De geschatte besparing op uitgaven aan derden tijdens de periode met een verbod op publieke activiteiten (gedeeltelijk) te compenseren zodat de organisatie een deel van de engagementen ten aanzien van professionele derden in de waardenketen kan nakomen. Zo moet de organisatie deze kost niet zo volledig mogelijk wegbezuinigen om zelf te overleven. Door (een deel van) die vergoedingen te blijven betalen bij wegvallende prestaties, neemt een doelgroeporganisatie (die vanuit de overheid een grote ondersteuning krijgen via een subsidiegarantie) eveneens een solidaire positie in ten aanzien van andere professionals in dat deel van de sector dat verbonden is met de realisatie van haar inhoudelijke plannen.

De berekening vertrekt van de door het bestuursorgaan goedgekeurde begroting 2020. Er zal toelichting gevraagd worden voor begrotingen die sterk afwijken van de resultaten 2019. De methodiek vertrekt verder vanuit een veronderstelling van waarheidsgetrouwheid door de aanvragend organisaties. Er zullen daarom geen correcties plaats vinden op toegelichte afwijkingen. De toelichting behoort tot de verplichte velden in de aanvraagprocedure.

De berekening van deze financieringsbehoefte verloopt in vijf stappen. Deze stappen zijn dezelfde als bij de budgetschatting en zullen zich baseren op meer recente cijfers van de organisatie (die de overheid op het ogenblik van de budgetschatting nog niet had ontvangen) en op individuele schattingen van de doelgroeporganisaties in plaats van globale assumpties gemaakt door het Departement Cultuur Jeugd en Media (CJM). Een zesde stap zet de financieringsbehoefte om in een bedrag dat past binnen het beschikbare budget:

Stap 1: Berekening van het begrote bedrijfsresultaat van de organisatie pré-Covid-19

De beoordelingsmethodiek vertrekt van het bedrijfsresultaat dat de organisatie aan de start van het boekjaar 2020 begroot had. Dit bedrijfsresultaat hield logischerwijs dus nog geen rekening met de impact van de Covid-19-crisis.

Het bedrijfsresultaat is het verschil tussen bedrijfsopbrengsten en bedrijfskosten. Bedrijfsresultaat, -kosten en -opbrengsten worden gedefinieerd zoals wettelijk vastgelegd in Bijlage 6 van het Koninklijk besluit van 29 april 2019 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen:

- De bedrijfsopbrengsten bestaan uit: "Omzet", "Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering", "Geproduceerde vaste activa", "Lidgeld, schenkingen, legaten en subsidies", "Andere bedrijfsopbrengsten" en "Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten".
- De bedrijfskosten bestaan uit: "Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen", "Diensten en diverse goederen", "Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen", "Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa", "Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen", "Voorzieningen voor risico's en kosten", "Andere bedrijfskosten", "Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten" en "Niet-recurrente bedrijfskosten".

Stap 2: Schatting van de timing van bedrijfskosten en -opbrengsten voor een normaal boekjaar.

Elke organisatie is uniek en heeft zijn eigen inkomsten- en uitgavenpatroon. Dit patroon betekent ook dat elke organisatie anders getroffen wordt door de Covid-19-crisis. Door de timing van kosten en opbrengsten gedurende een normaal boekjaar mee te delen voor zowel de kosten als opbrengsten, kan voor elke organisatie een individuele schatting gemaakt worden welke wijzigingen zich voordoen in de timing van bedrijfskosten of -opbrengsten tijdens de vooropgestelde referentieperiode van 14/03/2020 – 31/08/2020.

Stap 3: Schatting van de impact Covid-19 op bedrijfskosten en -opbrengsten

Elke organisatie is uniek en zal een verschillende impact van het verbod en/of de beperking op publieke activiteiten tijdens de vooropgestelde referentieperiode ondervinden. Sommige organisaties zullen hun bedrijfsopbrengsten sterker zien dalen dan anderen terwijl op vlak van kostenstructuur sommige organisaties flexibeler zullen zijn en dus meer bedrijfskosten zullen kunnen besparen dan anderen. Daarom geeft elke organisatie een schatting van het grootte van dit effect voor elke relevante boekhoudpost.

Een organisatie kan bij de aanvraag geen inkomstendaling aangeven op vlak van subsidie-inkomsten. Enerzijds voorziet het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2020 tot regeling van bepaalde tijdelijke maatregelen in het beleidsveld cultuur door de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid ingevolge het coronavirus COVID-19 een versoepeling in de voorwaarden voor het verwerven van de lopende werkingssubsidie van de Vlaamse Overheid. Anderzijds is het niet de bedoeling dat de Vlaamse overheid subsidies van andere overheden zou compenseren. Ook is geen mogelijkheid voorzien om wijzigingen in afschrijvingen, waardeverminderingen of voorzieningen door te geven, omdat deze niet geïmpacteerd zijn door de crisis.

Stap 4: Berekening van het aangepaste begrote bedrijfsresultaat van de organisatie post-Covid-19

De methodiek hanteert de schattingen die de organisatie aanlevert om een aangepast begroot bedrijfsresultaat te berekenen voor het boekjaar 2020 door het initieel begrote bedrijfsresultaat te verminderen met de daling van de niet-subsidie-inkomsten en te vermeerderen met de gedaalde bedrijfskosten.

Stap 5: Vaststellen financieringsbehoefte

De financieringsbehoefte wordt berekend door:

- het aangepaste begrote bedrijfsresultaat af te trekken van het oorspronkelijk begrote bedrijfsresultaat,
- het bespaarde begrote bedrag "uitgaven aan derden in de waardenketen" hierbij op te tellen. Dit bedrag illustreert welke middelen de organisatie nodig heeft om haar verantwoordelijkheid ten aanzien van derden in de waardenketen te kunnen blijven opnemen.

Het Departement CJM wijst elke organisatie toe aan één van de volgende drie groepen op basis van de financieringsbehoefte:

- Groep 1: het aangepaste, begrote bedrijfsresultaat is nul, positief of minder verlieslatend dan het oorspronkelijk begrote bedrijfsresultaat ook als de bespaarde begrote kost voor derden in de waardenketen is meegerekend. De organisatie heeft geen financieringsbehoefte.
- Groep 2: het aangepaste, begrote bedrijfsresultaat is nul, positief of minder verlieslatend dan het oorspronkelijk begrote bedrijfsresultaat, maar het meerekenen van de bespaarde begrote kost voor derden in de waardenketen zorgt ervoor dat dit niet langer het geval is. Deze organisaties hebben een financieringsbehoefte om de geplande engagements aan derden in de waardenketen zoveel mogelijk na te komen.
- Groep 3: het aangepaste, begrote bedrijfsresultaat is negatief of meer verlieslatend dan het oorspronkelijk begrote bedrijfsresultaat. Organisaties in deze groep hebben onvoldoende bedrijfsopbrengsten over om hun lopende bedrijfskosten te dekken, noch om engagements aan derden in de waardenketen na te komen.

Stap 6: De totale financieringsbehoefte binnen het beschikbare budget doen passen.

Als de som aan individuele financieringsbehoeftes het beschikbare budget overschrijdt, voorziet het ontwerp van besluit om dit totaal terug te brengen binnen het beschikbare budget door elke financieringsbehoefte te verminderen met hetzelfde percentage als nodig is om de totale financieringsbehoefte te reduceren tot het beschikbare budget. Zo voorziet de regeling indien nodig in een gedeeltelijke compensatie van de financieringsbehoefte.

Het blijft een uitdrukkelijke overtuiging om niet aan de reserves van de structureel gesubsidieerde organisaties te raken. Enerzijds werden de bestemde fondsen aangelegd volgens de decretale bepalingen en ontbreekt er m.a.w. een rechtsgrond om dat op te kunnen eisen. Anderzijds is het noodzakelijk dat not-for-profit organisaties, die van nature uit een kwetsbare solvabiliteit hebben door het ontbreken van kapitaal als inbreng, geen extra nadeel ondervinden als ze tijdelijke externe financiering nodig hebben. Ze moeten immers aantonen dat ze in staat zijn schulden af te lossen.

Het ontwerp van besluit beschrijft een periode van maximaal 10 werkdagen (periode ontvankelijkheid + 5 werkdagen).

De administratie schat elke individuele financieringsbehoefte in zoals hoger beschreven bij "schatting individuele financieringsbehoefte". De administratie laadt de individuele financieringsbehoefte op in elk aanvraagdossier.

Toelichting bij artikel 9:

De administratie deelt elke organisatie in bij een groep via het ontwikkelde rekenmodel.

Uit de schatting van de financieringsbehoefte ontstaan 3 situaties:

- Een negatieve financieringsbehoefte: de organisatie heeft geen bijkomende middelen nodig om een nulresultaat te boeken of een resultaat te boeken dat niet méér verlies impliceert dan zij zelf oorspronkelijk hadden begroot en kan daarbij zijn verplichtingen jegens derden nakomen

- Een positieve financieringsbehoefte die beperkt blijft tot het nakomen van verplichtingen aan derden;
- Een positieve financieringsbehoefte zowel om faillissementen te vermijden als om verplichtingen aan derden na te komen.

Elke organisatie wordt ingedeeld bij één van de drie groepen. Organisaties uit groep 1 krijgen geen subsidie. Organisaties uit groep 2 en 3 krijgen wel een subsidie, en krijgen daarbij verschillende bestedingsvoorwaarden opgelegd.

Als een organisatie een volledig dossier indiende, maar niet het gepaste sjabloon gebruikte of de structuur ervan manipuleerde, zal het rekenmodel geen resultaat opleveren. De administratie deelt aanvrager in dat geval in bij groep 1 (geen financieringsbehoefte). Dit betekent dat de verantwoordelijkheid voor het gebruik van de juiste sjablonen volledig bij de organisaties ligt.

De administratie herleidt, indien nodig, de totale financieringsbehoefte tot de reëel beschikbare budgettaire middelen.

Indien nodig reduceert de administratie elke individuele financieringsbehoefte met hetzelfde percentage dat nodig is om de totale financieringsbehoefte binnen het beschikbare budget te passen.

Aangezien er geen inhoudelijke beoordeling is en de voorwaarden en de procedure volledig beschreven is tot en met het in overeenstemming brengen van het toe te kennen bedrag met de budgettaire mogelijkheden, wordt het nemen van de beslissing over de subsidie gedelegeerd naar het hoofd van het Departement Cultuur, Jeugd en Media.

Toelichting bij artikel 10:

Van organisaties wordt een inspanning gevraagd om in de mate van het mogelijke inkomstenverlies te beperken, activiteiten uit te stellen en engagementen naar derden in de waardeketen na te komen.

Organisaties in groep 2 hebben voldoende middelen om de eigen vaste kosten te blijven dekken. Het ontwerp van besluit schrijft dat zij de bijkomende ondersteuning volledig moeten besteden aan derden in de waardeketen. Organisaties in groep 3 kunnen prioriteit geven aan het in stand houden van zichzelf.

Toelichting bij artikel 11:

Omwille van de noodsituatie die het verbod op culturele activiteiten met zich mee brengt en de noodzaak tot snelle toekenning van de steun, krijgt de administratie de mogelijkheid om aan de Inspectie van Financiën advies te vragen binnen een termijn van vier werkdagen.

Toelichting bij artikel 12:

Aangezien het de bedoeling is om organisaties zo snel mogelijk te voorzien van middelen die hen toelaten om reeds voorziene verplichtingen na te komen, waarvoor de liquide middelen door externe omstandigheden tekortschieten, zal de administratie de subsidie onmiddellijk in haar geheel ter beschikking stellen.

Toelichting bij artikel 13:

Dit artikel differentieert de subsidievoorwaarden waaraan subsidie-ontvangers uit groep 2 en groep 3 voldoen.

Subsidie-ontvangers uit groep 2 voldoen aan subsidievoorwaarden vermeld onder 1° tot en met 6°.

Subsidie-ontvangers uit groep 3 voldoen aan alle vermelde subsidievoorwaarden.

Toelichting bij artikel 14:

Het ontwerp van besluit integreert de verantwoording waar mogelijk in de verantwoording van de lopende werkingssubsidie om dubbele opvraging van gegevens te voorkomen. Daarnaast zorgt de organisatie voor enkele samenvattende overzichten die de uitgaven van de projectsubsidie uit het noodfonds staven. De eigenlijke bewijsstukken blijven ter plaatse bij de organisatie beschikbaar.

De samenvattende overzichten worden opgevraagd om een desk-controle mogelijk te maken. Ze dienen ook om rapportering toe te laten over hoeveel derden en hoeveel activiteiten een vorm van ondersteuning kregen met deze subsidie.

De administratie kan nagaan of een subsidie is uitgegeven als in de jaarrekening 2020 de bedoelde kostenposten voor minstens het bedrag van de subsidie hoger eindigen dan het geval was in de bijgestelde schatting van de resultatenrekening.

Bij onduidelijkheid kan de administratie een controle ter plaatse doorvoeren en daar alle stukken opvragen die de uitgaven staven.

De administratie voert het toezicht op basis van artikel 11 tem 14 van de algemene bepalingenwet en conform het BVCO.

Hoofdstuk III: Steun aan kwetsbare kernspelers

Toelichting bij artikel 15:

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Toelichting bij artikel 16:

Artikel 16 bepaalt de voorwaarden voor het toekennen van de éénmalige premie van **maximaal** 1.500 euro aan natuurlijke personen die gevestigd of gedomicilieerd zijn in het Nederlandse taalgebied of het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. De maatregel staat bijgevolg open voor natuurlijke personen die normaal als loontrekkenden werken of zelfstandigen in hoofdberoep of bijberoep zijn, maar die door de COVID-19crisis en de daaruit voortvloeiende veiligheidsmaatregelen hun inkomsten aanzienlijk hebben zien dalen.

De maatregel dient enkel voor wie professioneel actief is binnen het culturele gebeuren van de Vlaamse Gemeenschap. Voor zelfstandigen betekent dit dat ze tijdens de eerste jaarhelft van 2020 actief moesten zijn in één de NACEBEL 2008-codes, zoals opgenomen in bijlage 1. Loontrekkenden moeten op hun beurt aantonen dat zij in de eerste jaarhelft van 2020 een contract hadden binnen de paritaire comités, zoals opgenomen in bijlage 2.

De aanvrager kan deze premie niet cumuleren met andere federale of regionale compenserende maatregelen.

Tot slot mag de aanvrager niet meer dan 4.877,16 euro aan bruto beroepsinkomen (lonen, inkomsten uit zelfstandige activiteit en werkloosheidsuitkering) ontvangen hebben tijdens het tweede kwartaal van 2020 (april, mei en juni). Dit komt neer op drie keer het Gewaarborgd Gemiddeld Minimum Maandinkomen (GGMI).

Toelichting bij artikel 17:

Indien de aanvrager recht heeft op de premie van maximaal 1.500 euro kan hij die maar één keer aanvragen. Hij kan het dus niet aanvragen als zelfstandige én als natuurlijke persoon. Daarvoor is een bedrag van 29.258.000 euro voorzien. De premie van maximaal 1.500 euro wordt aangepast in functie van het aantal aanvragen die aan de voorwaarden voldoen. Bij 22.000 aanvragen bedraagt de premie 1.329,90 euro.

Toelichting bij artikel 18:

Het Departement Cultuur, Jeugd en Media zal belast worden met de uitwerking van deze maatregel. Hierbij dient gezorgd te worden voor een eenvoudige maatregel met een minimale administratieve last voor zowel de natuurlijke personen als de administratie. De aanvraag zal digitaal verlopen, waarbij zoveel mogelijk het only once principe en het gebruik van authentieke bronnen zal toegepast worden.

Belangrijk is dat de aanvrager snel een beslissing tot steuntoekenning krijgen. Eens de steun beslist zal de uitbetaling automatisch volgen. Het Departement Cultuur, Jeugd en Media zal zo snel mogelijk een applicatie laten ontwikkelen en via haar kanalen tevens zorgen voor een duidelijke communicatie naar de natuurlijke personen toe wanneer ze de steunaanvraag kunnen indienen.

Toelichting bij artikel 19:

Dit artikel somt de persoonsgegevens op die nodig zijn voor het beheer en de controle van de aanvragen, alsook om de in de aanvraag opgegeven gegevens te controleren of aan te vullen. Hierdoor zal de aanvraag en de toekenning van de premie met een minimale administratieve last verlopen.

Toelichting bij artikel 20 tot 23:

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De minister van cultuur voorziet een budget van 23.000.000 euro binnen het beleidsveld cultuur. Dit bedrag kwam naar aanleiding van een schatting, gebaseerd op de potentiële impact van het verbod op publieke activiteiten bij de betrokken organisaties. De schatting gebruikt:

- de resultatenrekening 2019 die de organisaties indienden in kader van de afrekening van hun werkingssubsidie
- de duur van het verbod op publieke activiteiten,
- een veronderstelling van gelijke verdeling van kosten en opbrengsten doorheen het jaar
- een schatting van de mate van variabiliteit van kosten-en opbrengstenposten.

Dit ontwerp van besluit omvat een methode om het budget, dat zal overgeschreven worden naar HBO-1HBA2AA-WT, billijk te verdelen over alle potentiële begunstigden:

- rekening houdend met een tijdsperspectief van de periode van verbod op publieke activiteiten;
- gekaderd binnen en aanvullend bij de reeks overige maatregelen die op de verschillende beleidsniveaus van kracht zijn;
- ook als de hoeveelheid voorziene middelen kleiner zal zijn dan de nood die in de budgetberekening is geschat;
- nadat elke culturele organisatie met wie de Vlaamse Overheid een structurele band onderhoudt, de kans krijgt om de schatting van de potentiële financieringsbehoefte te laten uitvoeren met gegevens die recenter en meer organisatiespecifiek zijn dan tijdens de budgetschatting mogelijk was;
- zo dat de middelen terecht komen bij die organisaties waarbij uit een nieuwe schatting een financieringsbehoefte blijkt (los van wat bleek tijdens de budgetschatting);
- waarbij organisaties die op basis van voorzichtig financieel beleid beschikken over veel besteedbare eigen middelen, evenzeer ondersteund kunnen worden als organisaties die minder eigen middelen kunnen besteden;
- met als doel een ondersteuning te realiseren die ruimer effect ressorteert dan het in stand houden van de structureel ondersteunde organisaties zelf.

Wat de toekenning van de premies aan de kwetsbare kernspelers betreft, voorziet de minister van cultuur een budget van 29.258.000 euro binnen het beleidsveld cultuur. Er wordt er vanuit gegaan dat dit de bestaande noden binnen de cultuursector zal lenigen.

Deze middelen zullen herverdeeld worden van CB0-1CBG2AB-PR naar een specifieke, daarvoor aangemaakte Corona-basisallocatie op HBO-1HBA2AA-WT.

De totale uitgaven voor dit besluit kunnen nooit meer zijn dan de som van beide maatregelen, nl. 52.258.000 euro.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 24/06/2020.

Het akkoord van de minister van de begroting werd verleend op 02/07/2020.

B. ESR-TOETS

Steun aan gesubsidieerde organisaties valt onder de ESR-code 3300 (in principe) en voor natuurlijke personen onder 3450.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Overheid. Het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling is bijgevolg niet vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

-personeel: het ontwerp zal binnen het personeelskader van Departement CJM uitvoering krijgen;
-werkingsuitgaven: het ontwerp heeft geen weerslag op de lopende uitgaven;
-investeringen en schuld: het ontwerp heeft geen investeringen als gevolg;
-ontvangsten: het ontwerp resulteert niet in bijkomende ontvangsten.
Conclusie: het ontwerp heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

4 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van steun aan culturele organisaties en kwetsbare kernspelers in het kader van het noodfonds cultuur;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de cultuur, het voormelde besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management,

Jan JAMBON

Bijlagen:

- ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
- Advies SARC
- Advies Inspectie van Financiën
- Begrotingsakkoord